

# GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym kosztuje w prenumeracie: **Bez p o c z t y:** kwartalnie 3 złr 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. **Z p o c z t ą:** kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. — Inscrycja od wiersza w półkolumnie (drukem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

## PRZEGLĄD.

Monarchya austryacka. — Hispania. — Anglia. — Francya. — Włochy. — Niemce. — Rosya. — Turcya. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Przegląd miesięczny gal. kasy oszczędności. — Wiadomości handlowe. — Kronika.

## MONARCHYA AUSTRYACKA.

### Rzecz urzędowa.

**Lwów, 21. kwietnia.** W Korszyłowce obwodu Tarnopolskiego założono szkołę trywialną, a do jej uposażenia przyczyniła się gmina tamtejsza stałym datkiem w sumie 82 złr. 20 kr. w gotówce, a 20 korecy, 20 garncy w naturaliach, tudzież zobowiązała się wystawić, utrzymywać, urządzać i opalać lokal szkolny, gr. kat. pleban miejscowy ks. Jan *Sochacki* zapewnił ze swojej strony na czas swego urzędowania Kapłańskiego w Korszyłowce po 2 złr. m. k. rocznie, a tamtejszy reprezentant dominikalny *Józef Kummer* na czas urzędowania swego w tem miejscu również po 2 złr. m. k. rocznie.

Krajowa władza szkolna ma sobie za szczególną przyjemność podać udowodnioną temi darami dążność ku popieraniu nauk ludu z należytem uznaniem do wiadomości publicznej.

**Kraków, 9go kwietnia.** Na budowę kościoła w Wiedniu wpłynęły następujące dalsze składki: (Ob. Nr. 95, 97 i 98 G. L.)

C. k. dyrekcya wschodniej rządowej kolei żelaznej w Krakowie 93r.20k., a mianowicie: PP. dr. Kutschera dyrektor kolei żelaznej 5r., Franzl c. k. inżynier 4r., Grün kasyer, Kunsti c. k. koncepista, Schercher rewident obrachunkowy i Kohont rewident obrachunkowy po 2r. Asystenci inżynierscy: Scholze 2r., Kamalski 1r., Clement 1r.30k., oficyalowie przy urzędzie kolei żelaznej: Galewski, Schreder, Czerszyk i Weber po 1r., Jaskowski 1r.30k., Urasiński 1r., Mrozowski Franciszek 2r., Nepallek, adjunkt conceptowy Pieron i asystent obrachunkowy Lewicki po 1r., elewowie techniczni: Wandruschka i Androletti po 1r., elewowie administracyjni: Mrozowski Władysław 1r., Sinnmayer 20k., Pohobrdsky zarządca mazyzn 2r., zarządca lokomotywów Luboszyk, Zirpel i Deek po 1r.; Warzycki dozorca materiału składowego i Lenczyk dozorca magazynu po 30kr., naczelnik konduktorowie: Fischer 45k., Prohl 30k., Danielski 1r., konduktorowie: Thierling, Jaworski i Michałowski po 30k., Goldammer 20k., Markiewicz, Coghren, Kondradski, Izycki, Lisowski; ładownicy: Home, Jaklicz i Wojsowski po 30k., dozorca wagonów Rüster 1r., dozorecy kolei: Bartl i Zawisza po 30k., Gajdziński 40k., Jedzig i Göbl po 30k., słudzy urzędowi: Reichert 30k., Karl 20k., odźwierny Nawrocki 20k., odźwierni i słudzy urzędowi: Neugebauer 30k., Mylins 21k., Fränzl 20k., opalacze lokomotywów: Dryliński i Sapyta po 30k., Franczuk 20k., Löblein 30k., Furgalski 10k., Zajączkowski roznościciel awizo 10k., stróże nocni, drogowi, sygnałowi i td. przy kolei żelaznej 34r.44k.

C. k. dyrekcya policji Krakowskiej 192r., mianowicie: PP. dyrektor policji Karol Neusser 5r., adjunkci: Franciszek Smidowicz, Karol Englisch, Jan Brudziński i Adolf Cossa po 2r., gubernialny praktykant conceptowy Paweł Wisłocki 1r., kanceliści: Hiacynt Reiter i Henryk Rapeport po 1r., inspektorowie policji: Marcin Hallastra, Karol Dziembowski, Ludwik Schwenk i sługa urzędowy Tomasz Nowicki po 1r., fabrykant cukru Jan Dembiński 10r., obywatel Paweł Gałkowski 2r., Kasper Poller 5r., Jan Zapf 5r. Kupecy: Ludwik Müldner i Ludwik Hölzel po 50r. Karol Treutler 25r., obywatel Franciszek Wężyk 10r. Spedytor Hirsch Mendelsohn 15r.

C. k. dystryktowy komisaryat w Trzebini 101r.6k., a mianowicie: PP. hrabia Franciszek Szembek 50r., Aleksander Estreicher właściciel dóbr 5r., Aleksander Schreiber właściciel dóbr 2r., Józef Krasuski właściciel dóbr 1r., pani Tekla Jadowska właścicielka dóbr 20k., Karol Zygadlewicz proboszcz 2r., Józef Suchecki wikaryusz 15k., Kazimierz Żurek proboszcz 1r., Leopold Błaszczkiewicz proboszcz 30k., Jan Sałasz komisarz dystryktowy 1r., adjunkci: Andrzej Baranowski, Andrzej Sikorski i dyurnista Karol Barański po 30k., dozorca więzienia Antoni Barański 10k., kontrolor Stanisław Rybczyński 1r.30k., lansdragon Józef Rabiniak i Stanisław Borzecki po 30k. Nauczyciele trywialni: Józef Nowakowski 15k., Jan Koli-bay i Józef Kantorek po 10k. Edward Majewski 30k., Walenty Makowicz 12k., obywatele: Adam Schweiger 1r., Jan Dowgieńko 10k., Herman Rochlitz 30k., Adam Jadowski 10k., Feliks Zieliński

6k., gmina żydowska w Trzebini 5r., Wolf Luxemburg dzierzawca propinacyi 20k., Aron Tymborg 15k., Józef Mandelbaum 12k., Karol Zenowicz inspektor hut 1r., Angelo Croi dozorca hut 30k., Leon Wenecki hutnik 1r., Hipolit Paczowski 1r.30k., Jan Hübner 15k., Julian Zdanowicz 30k., Antoni Nawratil leśniczy 30k., Wiktor Krupski ekonom 10k., Ludwik Hayn, zarządca dóbr 1r., Karol Bocheński ekonom 15k., Feliks Zaremba leśniczy i Stanisław Kaszarowski ekonom po 1r., Jan Dalewski ekonom 12k., Tomasz Szurowski 1r., Michał Czaplicki leśniczy 10k., Albert Kotrubski 15k., gminy: Trzebina 5r.36k., Młoszowa 1r.6k., Rudno 1r., Filipowice 57k., Bolensina 49k., Plazy 1r.15k., Piły 24k., Płoki 2r.12kr., Grojec 1r.15k.

Jeneralny konsystorz dyecezyi Krakowskiej 52r.42k., a mianowicie: PP. Feliks Sędzikowski kapłan klasztorny 1r., klasztor zakonnic ś. Franciszka 10r., Antoni Pendrasiuski proboszcz i Franciszek Milkowski administrator kanoników Laterańskich po 5r., parafianie parafii Corpus Christi 3r.34k., Józef Kowalski administrator probostwa 2r. Kajetan Kulpiński wikaryusz 30k., Adalbert Jakubowski dziekan i proboszcz 2r., Franciszek Piątkowski dziekan 6r., Kazimierz Matuszewski kustosz 1r., Dominik Jasiński wikaryusz 30k. Ze składki w kościele Panny Maryi 2r.30k. Ze składki w parafialnym kościele w Morawicy 13r.38k.

Probostwo w Okulicach 5r., a mianowicie: pan Expozyt Mikolaj Zamojski 2r., tamtejsi parafianie 3r.

C. k. kameralna okręgowa administracya Krakowska 127r.24k. a mianowicie: PP. urzędnicy kameralnej administracyi okręgowej 15r.12k., Krakowski c. k. główny urząd celny 23r.10k., c. k. komercyalny urząd celny w Węgrzcach 2r.30k., c. k. pograniczny urząd celny w Jeleń 1r., c. k. celny urząd w Jezor 1r.30k., c. k. celny urząd w Szczakowej 10r., c. k. poboczny celny urząd w Kosmyrzowie 6r.7k., c. k. urząd podatkowy w Krzeszowicach 4r., nadkomisarz straży finansowej p. Dokupil 10r., c. k. komisaryatu okręgu straży finansowej N. 3 w Krakowie 13r.39k., c. k. komisaryatowy okręgu straży finansowej nr. 1 w Chrzanowie 22r.51k., c. k. urzędnicy straży finansowej w Krzeszowicach 9r.30k., c. k. komisaryatowy obwód straży finansowej nr. 4 w Krakowie 2r.45k., c. k. oddział straży finansowej w Bibicach 3r.50k., urzędnicy straży finansowej w Raciborowicach 1r.20k.

Trywialny nauczyciel Jan Paszkowski z Dobczyc 30k., a ze składki w tamtejszej szkole 1r.30k. W ogóle 2 złr.

Ogółowa suma wynosi . . . . .	3607 złr. 27 kr.
Dodawszy do tego wykazaną poprzednio sumę w kwocie . . . . .	2780 złr. 35 kr.
i 1 dukata	

Czyni ogółową sumę w kwocie . . . . . 6388 złr. 2 kr. w monecie konwencyjnej i 1 dukata.

## Sprawy krajowe.

(Utworzenie komisji ministeryalnej dla przeprowadzenia austriacko-pruskiego traktatu celnego i handlowego.)

**Wiedeń, 27. kwietnia.** Dzisiejsza Gazeta Wiedeńska donosi w urzędowej części, że Jego cesarska Mość dla przeprowadzenia austriacko-pruskiego traktatu celnego i handlowego nakazał utworzenie osobnej stałej komisji ministeryalnej pod zwierzchnictwem ministerstwa finansów. Ta komisya składać się ma z członków ministerstwa finansów i handlu, a jej czynnościom przewodniczyć będzie w niebytności ministra albo jego zastępcy c. k. radca ministeryalny w ministerstwie handlu Dr. Hock z tytułem wice-prezydenta tej c. k. komisji ministeryalnej.

Traktat celny i handlowy z dnia 19. lutego wchodzi jak wiadomo z dniem 1. stycznia 1854 w moc obowiązującą.

Zawiera on liczne i ważne modyfikacje istniejącego potąd systemu ocenia, jest on z każdego względu ważnym i stanowczym dla przyszłego materialnego rozwoju Austrii, dlatego też zasługuje na troskliwość, z jaką rząd czuwa nad ścisłym jego przeprowadzeniem, na wdzięczne uznanie wszystkich przyjaciół kraju.

Tym sposobem podana jest pomyślna pewność, że postanowienia traktatu w oznaczonym czasie zostaną zupełnie urzeczywistnione. Tę ważną sprawę niemożna było bez wątpienia poruczyć godniejszym i zdolniejszym rękom jak powierzając ją mężowi, który w handlowo-politycznych usiłowaniach Austrii już od wielu lat znakomite zajmuje miejsce i którego świadomość w rzeczonym zawodzie powszechnie jest uznana. (L. k. a.)

(Wiadomości potoczne z Wiednia.)

**Wiedeń**, 26. kwietnia. Daniel I. książę Czernogóry przybył tu dziś zrana z liczną świtą, i wysiadł w hotelu Meisla. Dnia jutrzejszego będzie na posłuchaniu u J. M. Cesarza.

— C. k. austr. generał-major i pełnomocny minister w Petersburgu, hr. Alexander Mensdorff-Pouilly, który przez dłuższy czas chorował, przybył teraz do Wiednia za urlopem, gdzie zabawi aż do zupełnego wyzdrowienia. Sprawami poselstwa kierować będzie tymczasowo pierwszy sekretarz legacji, hrabia Lebzelter.

— Słychać, że ces. rosyjski pułkownik Kowalewski udać się ma z powtórą misją do Bośni. Jak wiadomo odbył on podróż tę roku zeszłego w czerwcu dla sprawdzenia wespół z komisją austriacką zażaleń Chryścian bośniackich.

— Roku 1853 odbito srebrnych cwaneygerów i talarów w kwocie dziewięciu milionów złr. m. k. (W. L.)

— Dyrekcya uprzywilejowanego austriackiego banku narodowego wzywa akcyonaryuszów należących do wydziału bankowego w r. 1853, na dzień 9. maja r. b. o 10 godzinie zrana na nadzwyczajne jeneralne zgromadzenie, w którym naradzać się będą nad pomnożeniem funduszu bankowego przez emisję akcyi rezerwowych i nad projektami zmiany niektórych postanowień w statutach i w regulaminie banku. (L. k. a.)

(Kurs wiedeński z 30. kwietnia.)

Obligacje długu państwa 5% —; 4½% 85<sup>3</sup>/<sub>10</sub>; 4% 75<sup>1</sup>/<sub>2</sub>; 4% z r. 1850. 92<sup>1</sup>/<sub>2</sub>; wylosowane 3% —; 2½% —. Losy z r. 1834 —; z r. 1839 146<sup>1</sup>/<sub>4</sub>. Wied. miejsko bank. — Akcyje bankowe 1498. Akcyje kolei półn. 2370. Głognickiej kolei żelaznej 778<sup>3</sup>/<sub>4</sub>. Odenburskie —. Budwejskie —. Dunajskiej żeglugi parowej 814. Lloyd. 625. Galic. l. z. w Wiedniu —.

## Hiszpania.

(Program polityczny nowego gabinetu.)

**Madryt**, 17. kwietnia. Dziennik urzędowy ogłasza program polityczny nowego gabinetu. Powiedziano tam między innymi, że jest podwójnym obowiązkiem rządu rozwijać ile możności kredyt i źródła bogactwa narodowego. (W. Z.)

## Anglia.

(Stan zdrowia J. M. królowej. — Uczta w hotelu poselstwa austr. — Sprawy izby wyższej.)

**Londyn**, 23. kwietnia. Stan zdrowia królowej jest tak pomyslny, że już od kilku dni przyjmuje odwiedziny, a z końcem b. m. zamierza udać się na wyspę Wight. — W hotelu austriackiego poselstwa była wczoraj świetna uczta wieczorna, na której znajdowali się książę Cambridge i prawie wszyscy posłowie zagraniczni.

— Na wczorajszym posiedzeniu Izby wyższej zaproponował książę Newcastle drugie odczytanie bilu względem kanadyjskich dóbr kościelnych. Od roku 1840 — mówił książę Newcastle powiększyła się ludność Kanady nadzwyczajnie, tak że stosunek liczebny sekt rozmaitych bardzo się znacznie tam zmienił. Większość domaga się samodzielnych rządów kolonialnych tak w sprawach kościelnych jako i w innych miejscowych. Potąd stanowią wyjątek w tej mierze posiadłości gruntowe kościoła anglikańskiego, co jednak niczem nie da się usprawiedliwić. Bil teraz przedłożony uznaje tylko takie prawa, których przed rokiem 1840 nie zaprzeczano, a zresztą nie przyznaje żadnemu kościołowi wyłącznych prerogatyw. Biskupi powinni się wprzód dobrze nad tem namysleć, nim kościół angielski zawikłają w bezskuteczne zatargi z samodzielnym rządem kolonialnym. (P. Z.)

## Francya.

(Ratyfikacja międzynarodowej umowy sanitarnej z Toskanią.)

**Paryż**, 22. kwietnia. Wczoraj podpisał pełnomocny minister tokański, książę Poniatowski, z panem Drouyn de Lhuys, ministrem spraw zewnętrznych, międzynarodową umowę sanitarną przyjętą już ze strony Sardynii, Portugalii i Turcyi. Zgodziło się więc teraz 5 mocarstw na zmianę zjednoczenia sanitarnego, zaproponowaną przez Francję na konferencji sanitarnej w Paryżu dla ułatwienia handlu i żeglugi.

(Marszałek St. Arnaud obejmuje kierunek ministerium wojny. — Uchwała komisji gminy miasta Paryża. — Okólnik ministra policji do prefektów.)

**Paryż**, 23. kwietnia. Dzisiejszy „Monitor” ogłasza dekret cesarski, mocą którego marszałek St. Arnaud obejmuje znów kierunek ministerium wojny, w czem go potąd zastępował tymczasowie p. Ducos. Dekret pomieniony kontrasygnował już marszałek St. Arnaud.

— Komisya gminy Paryża uchwaliła na wczorajszym posiedzeniu zburzenie dalszych 173 domów położonych w bliskości ulicy Rivoli i ratusza, przezeo 21 wąskich i brudnych uliczek tam się zbiegających poczęści całkiem się zniszczyć, częścią zaś inny kształt otrzyma. Wyznaczyła równocześnie 7 milionów na wynagrodzenie właścicieli i blisko 1 milion na zaspokojenie czynszowników. Lecz jeżeli nowe budynki nie staną jak najspieszniej, tedy mieszkania ogromnie podrożeją, zwłaszcza, że już teraz właściciele domów w niektórych dzielnicach miasta podwyższyli czynsze prawie o połowę.

— Minister policji wydał okólnik do prefektów, zawiadamiając ich o tem, że wielka liczba robotników z departamentów i zagranicy, a mianowicie z Belgii i Luxemburga chce przybyć do Paryża, dokąd ich znęca nadzieja znacznego zarobku, jaki roku zeszłego przy stawianiu wielkich budowli łatwo się nastęrczał. „Jest to obowiązkiem rządu” — powiedziano dalej w pomienionym okólniku —

„czuwać nad tem, ażeby do stolicy nie napływało więcej robotników, jak tylko tyle ile ich do tych budowli potrzeba, i żeby przez to nie powstała trudność w dopilnowaniu publicznego bezpieczeństwa i porządku.” Minister policji odwołuje się przytem do dawniejszego okólnika z 19go sierpnia, według którego nie można wydawać paszportów robotnikom nie mogącym się wykazać łatwością wynalezienia sobie roboty w Paryżu i posiadaniem pewnych funduszów. (P. Z.)

(Ciała prawodawcze. — Wiadomości potoczne z Paryża.)

**Paryż**, 23. kwietnia. Dzisiaj odbyło się bardzo żywe posiedzenie publiczne ciała prawodawczego. Rzeczą tyczyła się ustawy o „Conseils de prudhommes.” Rada państwa chce wybór prezydenta i wiceprezydentów pozostawić zupełnie do woli Cesarza, który mógłby ich wybrać po-za kołem interesowanych w tem rękodzielników i ludzi przemysłowych. Większość zaś komisji ciała prawodawczego jest tego zdania, ażeby cesarskie prawo mianowania ograniczyć na listę osób od rad wybieralnych.

Rząd zajmuje się gorliwie kwestyą uciążliwego dla ludności podwyższania się czynszów od pomieszczeń. Wydane być mają w tej mierze bliższe postanowienia dla zachęcenia właścicieli do stawiania nowych budynków.

— Margrabie de Castelbajac, generała dywizyi i posła w Petersburgu, umieszczono na jego własne żądanie znów w czynnej służbie wojskowej (w kadrach rezerwy).

— Jak wiadomo wydał minister policji niedawno okólnikiem przepisy względem pogrzebów, a to dla zapobieżenia demonstracyom demokratycznym przy podobnej sposobności. Przepisy te zachowują po departamentach z największą ścisłością. (Wien. Ztg.)

(Projekt Genewy, którzy chcą osiedlać się w Algierii.)

**Paryż**, 18go kwietnia. Zawiązała się w Genewie kompania werbująca osadników do Algierii, a oto są zasady tego Genewskiego projektu emigracyi do Algierii, któremu tu niemała ważność przypisują: Z 20,000 hektarów, których żąda kompania, wyda rząd natchmian 10,000 do dyspozycyi. Te mają być podzielone na pięć równych osad, z których każda włość pięćdziesiąt domów stanowić będzie. Kompania jest obowiązana, wybudować w każdej z tych włości pięćdziesiąt domów murowanych. Każdej z przywędrowanych familii odda kompania jeden z tych domów za cenę, która jednak 2500 franków przewyższać nie może. Z 2000 hektarów, należących do jednej włości, przeznacza się 1000 dla kolonistów, 800 dla kompanii, 10 dla kapłana i nauczyciela, a 190 na dobra gminy. Kompania ma wybierać kolonistów; ale każda familia musi mieć najmniej 3000 franków majątku, z których 1000 potrąci się zaraz za kupno domu, 2000 zostaną deponowane w kasie rządowej, które kolonistom będą zwrócone za przybyciem na miejsce na opędzenie pierwszych potrzeb, jako-to na bydło, sprzęty i t. d. — Podróż opłacać ma prokurator rządowy. Kompania ma dziesięć lat na założenie dziesięciu włości, ale założenie pierwszej musi już w przeciągu dwóch lat nastąpić.

— W hotelu ministerium państwa były wystawione na widok publiczny przepyszne wyroby z Sevres i Beauvais i gobeliny, przeznaczone na wystawę w Dublinie i Nowym Jorku; natfok też widzów do sal był nadzwyczaj wielki.

## Włochy.

(Posiedzenie Turyńskiej izby drugiej. — Petycja Turyńskiej izby agronomicznej. — Hr. Appony do Medyolanu.)

**Turyn**, 20. kwietnia. Na wczorajszym posiedzeniu izby drugiej przedłożył minister finansów projekt do ustawy względem otwarcia kredytu w sumie 400.000 lire na rzecz naturalizowanych w Sardynii emigrantów, których dobra zasekwestrowano w Lombardyi. — W mowie, którą usiłował uzasadnić swoją propozycyę, powiedział między innymi, że żąda przyzwolenia tej sumy z rozkazu króla; według przedsięwziętych rozpoznań i obliczeń można się spodziewać, że rzeczona suma będzie dostateczna, ażeby przynajmniej przez jeden rok zaspokoić najnaglejsze potrzeby Sardyjskich poddanych dotkniętych dekretem z dnia 13. lutego 1853. Dla tej sumy żąda się przeto wyznaczenia kredytu.

Turyńska izba agronomiczna postanowiła podać do parlamentu petycyę, ażeby izby wyjednały u ministerstwa dostateczniejsze środki ku większemu bezpieczeństwu osób i własności na prowincyi; po dalszem naradzeniu się postanowiono jednak podać petycyę bezpośrednio do ministerium spraw wewnętrznych i skreślić wiernie terażniejsze zasmucające stosunki.

C. k. ambasador w Turynie, hrabia Appony udał się w dzień przyjazdu hrabi Revel, t. j. dnia 18. nie zaś jak mylnie doniesiono, 15. b. m. do Medyolanu; za kilka dni miał znów powrócić. (A. B. W. Z.)

## Niemce.

(Sprawy pruskiej izby pierwszej.)

**Berlin**, 24. kwietnia. Izba pierwsza załatwiła już zupełnie sprawy przypadające z dziennego jej porządku, a to przyjęciem po części bez żadnej zmiany, częścią zaś z niejakimi zmianami wszystkich przedłożeń. Z pomiędzy tych wyszczególniamy ustawę względem pożytków i ciężarów administracyi policyjnej, względem przypuszczenia cudzoziemców do zawarcia ślubów małżeńskich w pruskim królestwie i względem transportu wychodźców. (W. Z.)

(Kurs giełdy frankfurtskiej z 27. kwietnia.)

Medal austr. 5% 85<sup>3</sup>/<sub>10</sub>; 4½% 77<sup>7</sup>/<sub>10</sub>. Akcyje bank. 1592. Sardyńskie —. Hiszpańskie 42<sup>7</sup>/<sub>8</sub>. Wiedeńskie 110<sup>1</sup>/<sub>2</sub>. Losy z r. 1834 —. 1839 r. 134<sup>1</sup>/<sub>4</sub>.

(Kurs giełdy berlińskiej z 27. kwietnia.)

Dobrowolna pożyczka 5%, 101½ p. 4½% z r. 1850 103½, 4½% z r. 1852 103½. Obligacje długu państwa 93½, Akeye bank 109 l. Pol. listy zastawne —; nowe 98½; Pol. 500 l. 92½; 300 l. —. Frydrychsдоры 13½. Inne złoto za 5 tal. 11½. Austr. banknoty. —

## Rosya.

(Gazeta Petersburgska o wypadkach w Turcyi.)

**Petersburg.** 19. kwietnia. Ze względu na wypadki zaśnięte w miesiącu marcu (według kalendarza greckiego) pisze dzisiejsza Gazeta Petersburgska pomiędzy innymi: „Cała Europa zwracała uwagę swoją w lutym i marcu głównie na kwestyę tyczącą się miejsc świętych. Francya mająca w tej mierze udział najprzedniejszy, cofa się, Anglia zaś zachowuje się neutralnie. Jest-to więc dowód oczywisty, że w Konstantynopolu nie poruszono teraz wcale kwestyi terytorjalnych. Postępowanie pułkownika Rose w Konstantynopolu unieważniono; admirał Dundas nie chciał odpłynąć z flota do Archipelagu, co mu też rząd angielski pochwalił. Flota francuska wprawdzie wypłynęła na morze, lecz spokojne oświadczenia w „Monitorze“ odjęły wypadkowi temu wszelkie dalsze znaczenie.“ (P. Z.)

— J. M. Cesarz Rosyi podpisał statuta przyszłej w Warszawie szkoły sztuk pięknych (budownictwa, malarstwa i rzeźbiarstwa). (Wien. Ztg.)

## Turcyja.

(Najnowsze wiadomości o zdarzeniach w Lewancie.)

„Litografowana korespondencya austriacka“ z dnia 27. kwietnia donosi z Wiednia: Właśnie otrzymaliśmy drogą telegraficzną z Tryestu korespondencyę prywatną o zdarzeniach w Lewancie do dnia 18. b. m. W Konstantynopolu panował zupełny spokój; o burzliwych i krwawych wypadkach w Brussie nie miano żadnej wiadomości. Cesarz francuski ambasador p. Delacour otrzymał już był posłuchanie u Sułtana. Książę Menzykow zwiedził meczet Zofii. Generał Niepokojczycki odjechał był do Odessy. Te wiadomości czerpane są z listów gazety Tryestyńskiej. Między innymi donoszą także, że głównym przedmiotem toczących się układów jest, jak słycać, sprawa miejsc świętych, w której Anglia zachowuje neutralność; Lord Redcliff miał się w tym względzie w ogóle oświadczyć za równem uprawnieniem wszystkich wyznań chrześcijańskich. Odnośnie układy toczą się, jak wiadomo, z ścisłym zachowaniem tajemnicy dyplomatycznej, tak, że publiczność tylko niedokładną wiadomość o nich mieć może. Zresztą mieliśmy dopiero niedawno sposobność doniesić z najpewniejszego źródła, że wspomniane układy wzięły w ogóle pomyślny obrót, zwłaszcza za przybyciem posłów mocarstw zachodnich. Ta wiadomość potwierdzona jest teraz przez deklaracyę lorda Clarendon, który w angielskiej izbie wyższej oświadczył, że całość Porty nie jest zagrożoną ze strony mocarstw zagranicznych, a przeto i pokojowi Europy nie grozi niebezpieczeństwo.

(Solenne nabożeństwo dziękczynne za cudowne ocalenie Jego Mości Cesarza Austrii.)

**Jeruzolima.** 24. marca. Na uprzejme wezwanie ze strony c. k. konzula, p. Pizzamano, odprawił patriarchy tutejszy dnia 19. b. m. solenne nabożeństwo dla złożenia Wszecmocnemu Panu modłów dziękczynnych za cudowne ocalenie J. c. k. Apost. Mości. Na tym nabożeństwie znajdował się także i konzul francuski w mundurze galowym; po skończeniu uroczystości kościelnych składały władze miejscowe i znakomitsi mieszkańcy Jeruzolimy gratulacyę c. k. austr. konzulowi. (G. W.)

(Zajścia między misyonarzami londyńskimi i wyznawcami wiary żydowskiej. — Sprzeczek między Ormianami i Grekami w kościele ś. Grobu.)

**Jeruzolima.** 27. marca. Gazeta Tryestyńska donosi: Między misyami rozlicznych towarzystw protestanckich ku nawracaniu Żydów, które tutaj chociaż z bardzo małym skutkiem są czynne, odznacza się szczególnie misya londyńska, ta bowiem nieszczędzi żadnych środków ażeby swój cel osiągnąć. Niedawno otrzymała rzezoną misya za bezskuteczność swojej pracy surową nagane z Londynu, postanowiła więc użyć środka nadzwyczajnego. Członkowie zgromadzili się dnia 24. b. m. i udali się przed wielką synagogę, ażeby podczas nabożeństwa wewnątrz bożnicy, odbyć przed bramą meeting i mieć mowy przeciw religii żydowskiej. Kaznodzieja Mr. Crovford rozpoczął mowę inwektywami na Tałmud, co wnet zniecierpliwilo wyznawców wiary żydowskiej i wielkie między nimi sprawiło wzburzenie. Mimo to prowadził p. Crovford swoją rzecz dalej, aż dopóki zgromadzony tłum w sposób dotkliwy niezaprotestował przeciw oratorskiemu talentowi mowcy. Jeden z obecnych rzucił przytomnemu lekarzowi misyi doktorowi M. ścierwem kota w twarz i to było hasłem do formalnego rozruchu. Wszczęła się krwawa bójka między misyonarzami z jednej a Żydami z drugiej strony, z obydwóch stron rzucano na siebie kamieniami i błotem, przyczem naturalnie misyonarze ponieśli klęskę i w ucieczce musieli szukać ocalenia. Tylko wdanie się izraelskiej władzy duchownej w tę sprawę zdołało misyonarzy ocalić od grożącego niebezpieczeństwa. Dla zapobieżenia nadal podobnie gorszącym zajściom przesłał tutejszy pierwszy rabin wszystkim tu rezydującym konzulom protestacyę przeciw prowokującemu zachowaniu się misyonarzy i oświadczył, że w razie powtórzenia się takiego wypadku trudno będzie poskromić zaciekleść ludu, a skutki ztąd mogłyby być najsmutniejsze.

W niedzielę palmową wszczęła się w kościele świętego grobu między Grekami a Ormianami krwawa sprzeczka o lampę, przyczem kilka osób raniono. Łacinnicy nie mieli w tem zajściu żadnego udziału,

i odprawiali spokojnie swoje nabożeństwo. Misyonarzy angielskich wypędzono z kościoła świętego grobu, ponieważ się, jak „Gaz. Tryestyńska“ donosi, bardzo nieprzyzwoicie zachowali przy procesyi wielkopiątkowej. (Abbl. W. Z.)

## Doniesienia z ostatniej poczty.

**Właków.** 29. kwietnia. Nieodebraliśmy dziś w południe, pisze Czas, ani wieczór żadnej poczty prócz lwowskiej. Powodem tego był wypadek na kolei żelaznej dziś rano pod Krzeszowicami. U jednego z wagonów węglem kamiennym ładownych pękła oś i kilka wagonów zostało mocno uszkodzonych, a druga zawałona węglem i popsutemi wozami. Pociąg osobowy, idący za węglem nie ucierpiał, co zawdzięczyć należy przytomności umysłu urzędników kolei. Jeden tylko z konduktorów, który na czas zeskokzył, potłukł się mocno.

**Paryż.** 27. kwietnia. Constitutionnel zawiera depeşe telegraficzną z Konstantynopola z dnia 18. b. m., według której panuje tam spokój zupełny, a kwestya miejsc świętych jest obecnie głównym tematem; mimoto trwają uzbrojenia ciągle z obydwóch stron. Z Tulonu miała wczoraj odpłynąć korweta „Allier z 300 więźniami galarowymi i 96 deportowanymi politycznymi do Cayenne.

**Paryż.** 28. kwietnia. Projekt względem kolonizacyi Szwajcarskiej w Algieryi przyzwolono.

**Haaga.** 27. kwietnia. Program ministeryum tak opiewa: Zmiana w konstytucyi, wyznania wolne pod surową kontrolą; nieznaezna centralizacya, samodzielność prowincyi i izb. Ustawy organiczne będą zmodyfikowane. Władza wykonawcza króla jest rzeczywista, nie pozorna. Program kończy się odezwą do narodu.

**Turyń.** 26. kwietnia. Budżet przyjęto większością 89 głosów przeciw 19. Wczoraj mianowano komisję z panem Ratazzi na czele dla roztrząśnienia projektu do ustawy względem sumy, przeznaczonych dla wsparcia wychodźców lombardzkich.

**Turyń.** 27. kwietnia. Brufferio interpellował ministeryum względem konfiskacyi i uwzięciw przedsięwziętych w Genuy z przyczyny wydrukowania broszury Mazziniego; interpelacya była bezskuteczna. Izba przyjęła bilans na r. 1854 w sumie 109,213,269 lirów.

**Wizym.** 23. kwietnia. Ambasador rosyjski p. Butenieff wyjechał do Neapolu. Od 1. maja będzie zlikwidowana w 15miesięcznych ratach nowa po 8% zawarta pożyczka w sumie 26 milionów franków dla umorzenia pieniędzy papierowych.

**Corfu.** 23. kwietnia. Parostatek turecki przywiózł flocie rozkaz powrócenia do Konstantynopola; jakoż jutro ma opuścić wybrzeże albańskie. (L. k. a.)

## Wiadomości handlowe.

(Ceny targowe w obwodzie Kołomyjskim.)

**Kołomyja.** 20. kwietnia. Według doniesień handlowych sprzedawano od 1. do 15. kwietnia na targach w Kołomyi, Sniatynie, Kuttach i Obertynie w przecięciu korzec pszenicy po 6r.28k.—5r.7k.—6r.10k.—5r.40k.; żyta 4r.23k.—3r.47k.—4r.28k.—4r.48k.; jęczmienia 2r.30k.—2r.34k.—3r.38k.—2r.24k.; owsa 2r.23k.—2r.2k.—2r.16k.—3r.; hreczki 3r.12k.—0—3r.40k.—3r.20k.; kukurudzy 4r.30k.—3r.12k.—4r.6k.—3r.20k.; kartofli 0—2r.38k.—2r.48k.—2r.40k. Cetnar siana kosztował 44k.—52k.—1r.24k.—48k.; wełny 95r.—0—30r.—0; nasienia konicza w Kołomyi 40r. Sąg drzewa twardego 6r.—7r.38k.—5r.54k.—5r., miękkiego 3r.36k.—0—5r.45k.—0. Za funt mięsa wołowego płacono 2¼k.—3¾k.—3¾k.—4k. i za garniec okowity 1r.36k.—1r.28k.—1r.40k.—1r.20k. m. k.

## Kurs lwowski.

Dnia 30. kwietnia i 1. maja.

	gotówka		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski . . . . . m. k.	5	—	5	4
Dukat cesarski . . . . . " "	5	5	5	8
Półimperyal zł. rosyjski . . . . . " "	8	46	8	49
Rubel srebrny rosyjski . . . . . " "	1	42	1	43
Talar pruski . . . . . " "	1	35	1	36
Polski kurant i pięciozłotówka . . . . . " "	1	17	1	18
Galicyjskie listy zastawne za 100 złr. . . . . " "	91	50	92	—

## Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 30. kwietnia 1853.

	złr.	kr.
Kupiono prócz kuponów 100 po . . . . . m. k.	—	—
Przedano " " 100 po . . . . . " "	—	—
Dawano " " za 100 . . . . . " "	—	—
Ządano " " za 100 . . . . . " "	—	—

(Kurs wekslowy wiedeński z 30. kwietnia.)

Amsterdam 1. 2. m. 152. Augsburg 108½ l. uso. Frankfurt 107½ l. 2. m. Genua — p. 2. m. Hamburg 160¾ l. 2. m. Liwurna 109½ p. 2. m. Londyn 10.44. l. 3. m. Medyolan 108¾. Marsylia 129 l. Paryż 129 l. Bukareszt —. Konstantynopol —. Agio duk. ces. 12¼. Pożyczka z r. 1851 5% lit. A. —. lit. B. 107. Pożyczka z roku 1852 9½. Lomb. —. Oblig. indemn. —.

(Kurs pieniężny na giełdzie wiedeń. d. 29. kwietnia o pół. do 2. popołudniu.)

Ces. dukatów stęplowanych agio 12½. Ces. dukatów obrączkowych agio 12. Ros. imperyal 8.46. Srebra agio 8¾. gotówka.

Na dzisiejszej giełdzie były wszystkie efekta poszukiwane, nawet po wyższych cenach. Kurs metalów był o wiele niższy, mianowicie agio złota spadło o ¾ pet.

